

PLÉHOVÁ, Denisa. *Psychobiografie Charlese Mansona*. Praha: Pedagogická fakulta UK, katedra psychologie. Bakalářská práce. -67 s.
Posudek vedoucího.

Autorka si vybrala osobu psychobiografie na základě vlastního zájmu, a také samostatně pracovala.

Text se dělí na dvě hlavní části, na část „Biografie“ a na část „Výklad biografie“. Část „Biografie“ je napsaná opravdu velmi pěkně, se spisovatelským talentem. První věty znějí: „*Charles Manson s oblibou prohlašoval, že vězení je jeho otec a ulice je jeho matka. Pravdou ale zůstává, že se narodil 12. 11. 1934 dívce jménem Kathleen Maddoxová, které bylo pouhých šestnáct let.*“ To je skvělé. Když se Mansonův genealogický výrok k vlastní osobě nebere povrchně jako pouhá rétorická hříčka, je tento obraz naprosto přesný a nad úroveň následných psychiatrických klasifikačních úvah. (Bylo by šlo ho použít jako výkladový klíč, byť možná hlavně literárního druhu, a zkusit jím celou psychobiografii proložit.)

Biografie podává velice plastický obraz průběhu Mansonova života, a to zejména života jeho tzv. Rodiny v blízkosti Hollywoodu; odpovídá to Tarantinově atmosféře ve filmu „*Tenkrát v Hollywoodu*“. Možná bych tuto první hlavní část považoval za hlavní výkon autorky. Svým způsobem je ještě doplňovaná některými pasážemi v líčení prokurátora Bugliosioho o chování Mansona a jeho fanoušků během procesu a dále svědectvím jeho přívržence a vraha na jeho příkaz „*Texe*“ Watsona.

„Výklad biografie“, tj. teoretická psychobiografie ve vlastním slova smyslu, už podle mě není tak silná. Obecně bych řekl, že se autorce nepodařilo najít pořádnou hloubinnou interpretaci, možná i proto, že neexistuje. Sám jsem zkusil něco validního najít, ale nebyl jsem úspěšný. (V tomto ohledu měla kolegyně autorky, ta zabývající se Jindřichem VIII., větší štěstí.)

Typologie Andreje Drbohlava je roztržštěná a deskriptivní, a nemá cenu se jí zabývat. Roztržštěností na popis self v několika dimenzích trpí i výklad Paula Dawsona. Nakonec nejzajímavější je onen pohled prokurátora Bugliosioho, i když za popis chování také moc nejde. W. Harmening Mansona určuje jako vraha zaměřeného na své ego (ego-directed killer) s nedostatečným sociálním self, který si vyplňuje vnitřní prázdnotu, vraha, byť možná nikoho nezabil, ale přiměl k tomu ostatní; Manson si ne vybudoval ne osobní, ale pouze institucionální identitu (viz „*vězení bylo mým otcem*“ výše). Od toho by podle mě šlo rozvinout určitou linii: Manson nebyl žádným izolátem, ale od malička se opíral právě o instituce, o subkultury, které byly od začátku do konce svým způsobem „*protistátní*“ (včetně hippies proti „*pigs*“); ale nechci podávat vlastní názor.

Protože se žádná pořádná psychobiografie s teoretickým klíčem nenašla, přistoupila autorka k pojmové mapě (s. 58), která čtenáři souhrnně připomene hlavní události a vlivy. Pak se pokusila o vyzdvížení několik témat Mansonova života jako „*vztah k sexu*“, „*vztah k ženám*“, „*vztah k hudbě*“ a „*vztah k náboženství*“, ale to nelze považovat za žádné sjednocení.

Možná absenci interpretující literatury ohledně Mansona zavinilo to, že jeho celý život probíhal v sérii traumat a reakcí na ně v takové zjevnosti, v takovém plenéru, že si člověk musí říkat, že to nemohlo skončit dobře. A že poslední delirium s Bílým albem Beatles bylo jen pokusem, aby se ještě něco odehrálo, protože už nebylo kam pokračovat.

Práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze 7. 5. 2021

doc. Miloš Kučera, vedoucí práce